

पक्षसंमतः पाक्षिकत्वेन मतः ॥ ४९ ॥ यदिति यत्प्रयतो हेतोः वैधर्म्ये विधर्म एव वैधर्म्यः तस्मिंश्चोभादिदोषे सति परं उक्तं पदं नास्ति न लभ्यते तत्सदलोभाख्यमेव धनं ब्राह्मणाविदुः विनयः शिक्षा तदर्थं शिक्षितुमिति

अरुंधत्युवाच धर्मार्थसंचयो यौ वै द्रव्याणां पक्षसंमतः ॥ तपःसंचय एव हि विशिष्टो द्रव्यसंचयान् ॥ ४९ ॥ गंडोवाच उग्रादितो भयाद्यस्माद्विभ्यती मे म
मेश्वराः ॥ बलीयांसो दुर्बलवद्विभेम्यहमतः परं ॥ ५० ॥ पशुसख उवाच यद्वै धर्मं परं नास्ति ब्राह्मणास्तद्धनं विदुः ॥ विनयार्थं सुविद्वांसमुपासेयं यथा तथं ॥
॥ ५१ ॥ ऋषय ऊचुः कुशलं सह दानेन तस्मै यस्य प्रजा इमाः ॥ फलान्युपधियुक्तानि य एवं नः प्रयच्छति ॥ ५२ ॥ भीष्म उवाच इत्युक्त्वा हे मगर्भाणि
हिवातानि फलानि वै ॥ ऋषयो जगुर्न्यत्र सर्व एव धृतव्रताः ॥ ५३ ॥ मंत्रिण ऊचुः उपदिशं कमानास्ते हिवातानि फलानि वै ॥ ततो न्येनैव गच्छंति वि
दितं ते सुपार्थिव ॥ ५४ ॥ इत्युक्तः स तु भृत्यैस्तैर्वृषादभिश्चुकोपह ॥ तेषां वै प्रतिकर्तुं च सर्वेषाम गममद्वहं ॥ ५५ ॥ स गत्वा हवनीये ग्रीतीं ब्रूयानियममास्थितः ॥ जुहाव
संस्कृतैर्मंत्रैरैकैकामाहुतिं तृपः ॥ ५६ ॥ तस्मादग्नेः समुत्तस्यौ कृत्या लोकभयंकरी ॥ तस्यानाम वृषादभिर्भियां तु धानीत्यथा करोन् ॥ ५७ ॥ साकृत्या कालरात्री
वक्रतां जलिरुपस्थिता ॥ वृषादभिर्नरपतिं किं करोमीति चाब्रवीत् ॥ ५८ ॥ वृषादभिर्मुवाच ऋषीणां गच्छ सप्तानामरुंधत्यास्तथैव च ॥ दासी भर्तुश्च दा
स्याश्च मनसानामधारय ॥ ५९ ॥ ज्ञात्वानामानि चैवैषां सर्वानेतां विनाशय ॥ विनष्टेषु तथा स्वैरंगच्छ यत्रैप्सितं तव ॥ ६० ॥ सा तथेति प्रतिश्रुत्य यातु धानीस्व
रूपिणी ॥ जगाम तद्वनं यत्र विचेरुस्ते महर्षयः ॥ ६१ ॥ भीष्म उवाच अथात्रिप्रमुखाराज न्वनेतास्मिन्महर्षयः ॥ व्यचरन् भक्षयंतो वै मलानि च फलानि
च ॥ ६२ ॥ अथापश्यन्सुपीनां सपाणिपादमुखोदरं ॥ परिव्रजंतं स्पूलांगं परिव्राजं श्रुनासह ॥ ६३ ॥ अरुंधती तु तं दृष्ट्वा सर्वांगोपचितं शुभं ॥ भवितारो भवंतो वै
नैवमित्यब्रवीद्वर्षीन् ॥ ६४ ॥ वसिष्ठ उवाच नैतस्येह यथास्माकमग्निहोत्रमनिर्दुतं ॥ सायं प्रातश्च होतव्यं तेन पीवाच्छुनासह ॥ ६५ ॥ अत्रिरुवाच नैत
स्येह यथास्माकं क्षुधावीर्यं समाहतं ॥ रुच्छाधीतं प्रनष्टं तेन पीवाच्छुनासह ॥ ६६ ॥ विश्वामित्र उवाच नैतस्येह यथास्माकं शश्वच्छाखं जरद्रवः ॥ अ
लसः क्षुत्परो मूर्खस्तेन पीवाच्छुनासह ॥ ६७ ॥ जमदग्नि रुवाच नैतस्येह यथास्माकं भक्तमिधनमेव च ॥ संचित्यं वार्षिकं चित्तेन पीवाच्छुनासह ॥ ६८ ॥

यावत् ॥ ५१ ॥ उपधिच्छलम् ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ नामार्थमेव धारय ॥ ५९ ॥ ज्ञात्वानामानुक्तं तेषां सामर्थ्यं परीक्ष्य तान् विनाशय अभ्यथा त्वामेवेते विनाशयिष्यंतीति भावः ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥
॥ ६३ ॥ ६४ ॥ क्लेशस्य कार्णानित्यकर्मलोपहतिवसिष्ठस्य भावः ॥ ६५ ॥ क्षुदुःखं अधीतनाशनं चेत्यत्र ॥ ६६ ॥ शाक्यमतिपादितो जरयस्वीयमाणो धर्म इति विश्वामित्रस्य ॥ ६७ ॥ अन्यादि चित्तेति जमदग्नेः ॥ ६८ ॥